

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski narod" velja:

v ljubljani na dan dostavljanja:	K 24—	celo leja	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
en mesec	3—	en mesec	1-00

Dopolni naj se frankirajo. Rekordi se ne vrnejo.

uredništvo: Kranjševa ulica 8, (na nadstrešju leve), telefón 8t. 84.

izhaja vsak dan zvečer izvenčni nedelje in prazniki.

Inserat velja: potroščupan poti vrtja in skrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 16 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih je administrativna storitev.

Poznamena številka velja 10 vinmarjev.

Na pismenu izvedila boste izdelavati vspomine nazrečne se ne ozira.

uredništvo: Kranjševa ulica 8 (spodaj, dvorišče leve), telefón 8t. 85.

"Slovenski narod" velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:	K 25—	na Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6-50	za Ameriko in vse druge dežele:	2-80
četrt leta	2-80	celo leto	K 30—

Vprašanjem glede insercijskih dogovorov naj se priloži na odgovor dopisnica ali znamka. Upravnost: Kranjševa ulica 8 (spodaj, dvorišče leve), telefón 8t. 85.

Zaključenje državnega zбора.

Glasilo dr. Kramara, praski »Den« piše o zaključenju državnega zborja:

Zopet je končan en akt avstrijske politične drame. Akecija, da bi se umaknili nujni predlogi čeških agrarev in klerikalnih Slovencev proti pooblastilnemu zakonu, se je danes popolnoma ponesrečila, akoravno sta jo vodila z vsem svojim državnim razumom dva tako namazana politika, kakor sta dr. Lueger in dr. Šustersič, in že jutri se bo uradno konstatirola najbližja usoda parlamenta. In jutri bo tudi zvenelo veselje iz vrst tako nemškega tiska, kakor tudi iz organov teh čeških strank, katere so obstrukcijo proti pooblastilnemu zakonu vodile, ali pa jo molče z demagogičnim namenom podpirale, kajti to je gotovo, da bo nemški tisk triumfiral, češ, da se obstrukciji ni posrečilo strmoglaviti barona Bienertha. Češki agrarni in klerikalni tisk pa se bo topil radiosti nad »uspehom«, da vsled nepremikljivosti obstrukcionističnih strank baron Bienerth ni prodrl s svojim predlogom, temveč je bil prisiljen pretrgati nasilno parlamentu njihovo življenje.

To veselje na obeh straneh pa bo imelo napačne tone. Za resnično, v notranjosti temelječe veselo radost ni niti na eni, niti na drugi strani prav nobenega povoda. Če ni padel Bienerth in njim sistem, ki ga reprezentira, ni to zasluga sile tega sistema, niti njega predstavitelja barona Bienertha, niti nemško-nacionalnih strank, temveč le absolutna nemožnost za sedanje sestave parlamenta opreti vlado s silno parlamentno večino. Tako, kakor se je slabost Bienerthove vlade javljala v proračunskem odseku in v zborničnem plenu, ravno tako se kaže tudi v pogajanju z obstrukčnimi strankami, in gotovo ne v korist barona Bienertha in njegovega sistema, je bilo omahovanje krščansko-socialne stranke v zadnjih dveh dneh. Mogoče, da bi bili kršč. socialisti zapečatili Bienerthovo usodo, ko bi se ne bilo tako politično nestvarno in neprimerno zavleklo v situacijo zadnjih dni vsečiliško vprašanje.

Glasilo prof. Masaryka, praski »Cas« piše o zaključenju državnega zborja med drugim to-le:

... ne dvomimo, da se bo to razlagalo kakor bi bila vlada porazena. Sem od začetka obstrukčnega gibanja v »Slovenski enoti« nismo tajili svojega nesoglasja s tem postopanjem čeških agrarev in slovenskih klerikalcev. Bilo je v nasprotju z našim principijalnim nasprotjem obstrukcije v parlamentu sploh, v kolikor bi ne šlo za najskrajnejo in najobupnejšo obrambo v dobi političnega in narodnega obupa. Za takoj bo na bilo sedaj nobenega vzroka, in to tem manj, ker so bile na dnevnem redu predloge, ki imajo za gospodarsko življenje širokih slojev češkega ljudstva prav tako velik pomen, kakor za cele važne panoge naše industrije in trgovine.

Poglejmo na obstrukčno zmago nekoliko bližje. Zakaj je šlo? Pora-

To trenutno otresenje pozicije barona Bienertha bi se moglo vsteti kot edini aktiv v bilance obstrukčnih strank, kojega cene bi ne bilo treba podcenjevati, ko bi ne bila javna tajnost, da je bila pozicija barona Bienertha vsed sistematične oponozicije »Slovenske enote« in »Socialdemokratične zveze« že omajana in da je bilo treba le čakati ugodnega trenotka, ko bi nastali predpogoji nele za odstranitev Bienertha, temveč tudi za nadomestitev njegovega sistema z boljšim sistemom.

Obstrukcija čeških agrarev in slovenskih klerikalcev pa ni čakala tega ugodnega trenotka, temveč ga je prehitela s svojim do obstrukcije stopnjevanim odporom proti pooblastilnemu zakonu in trgovinskim pogodbam. S svojo takto ni dosegla nobenega uspeha, kvajčemu, če bi kot uspeh agrarnih interesov morda sedaj proglašila odložitev pooblastilnega zakonika, ki, kakor je dokazal dr. Kramar, občutno škodi interesom industrije, obrti in delavstva. Družega uspeha obstrukcija ni dosegala, kajti nele, da ni strmoglavlila barona Bienertha, ampak je celo njegovo pozicijo utrdila, nemško-nacionalne stranke še bolj pritisnila k njemu, socialno-demokratične zveze, ki je v opoziciji z vsem svojim vplivom podpirala vse akcije »Slovenske enote« v parlamentu, od nje odvrnila in krščansko-socialno stranko ustavila na njenem postranskem potu proti baronu Bienerthu.

Glasilo prof. Masaryka, praski »Cas« piše o zaključenju državnega zborja med drugim to-le:

... ne dvomimo, da se bo to razlagalo kakor bi bila vlada porazena. Sem od začetka obstrukčnega gibanja v »Slovenski enoti« nismo tajili svojega nesoglasja s tem postopanjem čeških agrarev in slovenskih klerikalcev. Bilo je v nasprotju z našim principijalnim nasprotjem obstrukcije v parlamentu sploh, v kolikor bi ne šlo za najskrajnejo in najobupnejšo obrambo v dobi političnega in narodnega obupa. Za takoj bo na bilo sedaj nobenega vzroka, in to tem manj, ker so bile na dnevnem redu predloge, ki imajo za gospodarsko življenje širokih slojev češkega ljudstva prav tako velik pomen, kakor za cele važne panoge naše industrije in trgovine.

Poglejmo na obstrukčno zmago nekoliko bližje. Zakaj je šlo? Pora-

ziti sedanje nam neprijazno vlado. Odstraniti drugi Bienerthov kabinet skušajo slovenske stranke — izvenčni Poljake — takoj od tistega dne, ko je kabinet z ministri Hochenburgerjem, Schreinerjem in Stürghom bil imenovan. Kar je na prvi pogled bilo jasno, se je v kratkem pokazalo kot fakt, da je nameč drugi Bienerthov kabinet nam popolnoma sovražen.

Niso manjkali predlogi strmoglavitvi to vlado z obstrukcijo. Toda nobena češka stranka se ni hotela odločiti k temu sredstvu, ki ni vedno sigurno proti vladni, temveč vedno rani parlament sam. Iz te premise je izšlo prepričanje, da je treba Bienerthovo vlado strmoglavitvi s parlamentarno opozicijo in »Slovenska enota« je bila ustanovljena izrecno kot združitev opozicij in ne obstrukčnih poslancev. Opoziciji »Slovenske enote« so se pridružili socialni demokrati in tako sestavljena opozicija je zadala vladu udarec za udarec pri nazravljenih glasovanjih... Jasno je bilo, da kabinet s svojo malenkostno večino ne more ostati pri vselu, ko se bo glasovalo o važnih finančnih vprašanjih, posojilih in davkih.

Tako je bilo stanje v dobi, ko se je obravnaval proračun... Naenkrat so češki agrarci in slovenski klerikalci izgubili potrpljenje in začeli obstrukcijo na lastno pest, ko si je vlada želela spraviti po proračunu pod streho se trgovsko-politične predloge. Obsodili smo to napačno taktiko že nekolikokrat — danes je ta taktika končala z zavzetjujevanjem obstrukcije. Tajimo to. V nasilnem koncu dela ljudskega parlamenta ne vidimo in nikdar ne bomo videli uspeha.

In kako so to obstrukcijo vodili? Kako ubogo in žalostno, kako je sravnitela češki demokratični smisel za parlamentarizem!

Obstrukcija je zahtevala od barona Bienertha stvari, o katerih je vedela vnaprej, da se ne morejo spolniti. Ko je nazadnje pogoj obstrukcije ostala le še bosanska agrarna banka, je bil to že voditelj obstrukcije korak nazaj, kateri so uvideli, da ni mogoče dosegati političnih koncesij... In s to zahtevo je obstrukcija končala svojo vojno danes dne 10. julija... Vlada je obstruirala sama in zavetila parlament.

Tudi vlada trdi in bo trdila, da

je zmagala, ni ji bilo treba plačati odškodnine. Pozabljajo pa seveda, da je moralna zavetila parlament. Obe zmagi — obstrukcije in vlade — sta si podobni kakor jajce jajcu. Obe pomenjata popolen poraz, le s tem razločkom, da smo si mi mogli poraz prihraniti — Bienerthov kabinet se mora do jeseni spremeniti.

Kakšne vzroke je za obstrukcijo imel gospod Šustersič, ne vemo. Daniso bili le taktični, je jasno in tega, da je dr. Šustersič v odločilnem trenotku sam postavil in češke agrarce prisilil, da so z njim postavili — formulo proti bosanski banki. Tudi za slovenski narod iz te obstrukcije že vnaprej ni bilo nobenih nad in tako danes ne moremo drugače, nego obžalovati, da se je v zadnjih dneh zasedanja, za opozicijo tako ugodnega, enotnost opozicije razbila in »Slovenska enota« popolnoma razrahljala.

Obstrukcija pa je oslabila tudi vpliv čeških in vseh slovenskih opozicijskih strank tudi za jesensko zasedanje.

Štud v Mesnem domu

(Konec.)

Kot drugi govornik, ki se je specjalno bavil z razmerami na ljubljanski realki, je nastopil

gospod Adolf Ribnikar.

V časopisu je bilo čitati, da je ob priliku »Slavčeve« slavnosti realčni profesor Schrautzer s svojega okna fotografiral svoje učence, dobro je torej, da tudi mi danes tu fotografiramo Schrautzera in razmere na naši realki.

Ljubljanska realka je bila ustanovljena kot slovenski zavod, za Slovence. Ko se je realka otvorila leta 1852, se je upisalo samo 29 Nemcev in 167 Slovencev. Med temi dijaki pa je bilo 31 takih, ki niso bili rojeni na Kranjskem, in ker so bili ti večinoma sami Nemci, lahko rečemo, da so bili domačini sami Slovenci. To je najboljši dokaz, da je bila realka ustanovljena res za Slovence. Tako je bilo tudi pozneje prva leta. Ravnatelj Peterrelj je bil Slovenec in profesorji tudi, kakor Vojska, Oblak, Lesar i. dr. Slovenskim učencem so dali slovenske profesorje. Na zunaj je bil zavod nemški, duh v njem pa je bil slovenski. Celo šolska poročila

so v zveček. Vozil bodi lakiran, da se lahko z vodo zmije. Modroček bodi iz žime, lesne volne ali morske travne, čeženje naj se pogrne Billrothov baptist ali kavčuk, ki ne prepušča vode, nanj pa flanel. Pokrit naj bo otrok z navadnim flanelastim pokrivalom ali platneno rjuhico. Oblčen naj bo s srajčko do kolen, spredaj celo, zavaj odprt in tako široko, da prije roj, čez rob. Leži naj otrok obrnjen z obrazom od tamkaj, odkoder prihaja svetloba. Če leži ob zidu, naj se zid zakrije s platneno preprogo, da zidna mrljota ne prehaja na otroka. Otroka ne nositi vedno na eni strani. To je zelo nevarno, ker ima za posledico skriviljenje hrbitenice (scoliosia). Otroka povijajte pred jedjo, ne po jedi, ker mora imeti mir za prebavljanje. Tudi če se ponesnaži in ne joka, ga ni treba previjati, če joka pač. Otroka je treba kopati vsak dan. S tem se mu utrdijo živeči in pretakanje krvne poživosti. Kopljite ga v 15—20 litrov vode, gorke 30° C, a merite toploto vode vedno s toplomerom. Kopel naj traja 3 do 5 minut. Glavo je treba ravno tako umivati, vsaj trikrat na dan z navadnim glicerinovim mlijom. Koncem drugega tedna lahko že razčesete tudi laske z glavnikom, seveda čistim. Tako bo glava čista in ne bo na njej onih takoiomenovanih firegerjerjev. Po vsaki kopeli izmijte otroku s posebno mlačno vodo oči in nosnice, pa tudi usta. S tem rečite otroku crevesnega katarja, ki ima svoj vzrok v gljivicah, ki se na-

selijo v ustih, ako jih ne izmivate. Izmivajte pa usta pred jedjo, ker si cer lahko izbljuje hrano. Ovije platneno eumjico okrog mezinca in namečite v mlacio vodo ter potem izmijte usta. Tako tudi ne boste raniли otroka. Po kopki je treba tudi izmivati pri vsaki kopelji. Če je otrok preveč ponosen, je treba popok pokriti med kopeljo in potem posebej izmijiti. Prvih 6 tednov je treba posebne obvezne preko popka, da se pravilno zaraste, ker si cer lahko nastane vsled napenjanja pri joku kila. A v biege so nepotrebne vsaj v sobi. Če greste z otrokom ven, mu jo nataknite, ali naj bo kolikor mogoče redka, da ima zrak pristop. Poleti greste lahko z otrokom na prostu po pravem tednu, pozimi pa po drugem. Seveda ne v najhujji vročini, ne, če je severni ali vztocni veter ali megla, temveč poleti od 9. do 11. dop., pozimi pa od 2. do 4. pop. Takoime novani »eucelj«, je nekaj strašnega. Vsaka mati misli, da ga otrok mora imeti, vzlje temu da je ta »eucelj« že uničil toliko otrok. Če se otrok navadi, da piše o pravem času, potem je »eucelj« odveč. Če pa mislite, da ne izhajate brez njega, naj pa bo iz gušnja, ali pred uporabo ga morate skuhati, da uničite mikroorganizme na njem. Navezanega naj nosi otrok okrog vrata, da ne pada na tla in se ne onesnaži. Ne brišite ga z roko, ne vtikajte ga v lastna usta, ker s tem zanesete otroku v usta bolezni. Skuhajte ga večkrat. Igrajte

LISTEK.

O škrlatici.

»Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj« je priredilo v petek v »Jugoslovanski restavraciji« v Ljubljani javno predavanje. Ole veliki sobi sta se napolnili občinstva, da ni bilo več dobiti prostora. Zlasti pa so v velikem številu bile navadne dame. Predaval je g. dr. Ivan Oražen o škrlatici. Predavatelj je govorjal, da naj občinstvo nikar ne pričakuje kake učene disertacije, temveč le preprostih, domaćih navodil, kako je treba ravnati, ako se vse v rodbino ta bolezni. Predvsem pa hoče izpregovoriti o ravnjanju z otrokom v prvem letu, kajti ako se ravna z otrokom v tej dobi pravilno, se otrok bolj utrdi proti bolezni in se ji lažje ustavlja, ni tako sprejemljiv za kali bolezni. — **Otroška sota.** Tudi pri najboljših situiranih ljuleh je navada, da določijo najlepšo, najsvetlejšo, najbolj suho soto za — sprejemimo soto, kamor obesijo vse, kar imajo najlepšega, ki jo opravijo z najlepšim polištvom, ravno da se izkažejo, ko pride v posete radovedna sosedka. **Radovedna sosedka** jim je več vredna, kakor pa lastni otroci! Za otroka je treba najlepše, če le mogoče proti jugu ali vzhodu ležeče sote, da imajo vanjo pristop solnčni žarki, ki sami na sebi že uničujejo

t z e r je bil kot dijak še — Dragotin, in ko ga je nekdo vprašal, kje se je naučil slovenski, je odgovoril, da tako mimogrede. Danes pa noče znati besedice slovenski in bi gotovo izgovoril »nasa Lina«, akop bi kje brali besedi. Zagrizen je celo tako zelo, da niti pravilne nemščine ne govoriti, temveč neko gornještajersčino. — **P u s c h n i g** je bil kot gimnazijec še Slovenec in se je pisal — **Pušnik**, danes se piše s »sch« in »gg«. In takim poturicam moramo izročati svojo mladino!

Germanizacija evete na zavodu. Slovenski profesorjev se boje kakor hudič križa, in če je le mogoče izposlovi to, se odkrijo slovenskih suplentov. Za slovenskega suplenta, če je še boljše kvalificiran, ni mesta. Za to imamoklasičen slučaj. Profesor Schrautzer je postal po milosti božji šolski nadzornik. Moral bi bil vzeti dopust, a bal se je, da ga pride nadomestovat slovenski suplent. Zato je rajši dopust, ki ga je že imel, zavrnili, ko je izvedel, da ni nobenega nemškega kompetenta, in Schrautzerjeve predmete predsednik sedaj mora poučevati slovenski učiteljski kandidat, seveda — brezplačno. Tako odjedajo kruh slovenskim domačinom.

Germanizacija se razširja v silni meri tudi med dijaštvom. Dočim nemškim dijakom gledajo skozi prste v vsakem ožiru, je slovenski dijak v njej realki pravi revež. Kako postopajo z nemškimi dijaki, kaže posebno dogodek s profesorjem Baronijem. V šestem razredu so tega profesorjev »štanfali«. In kaj je storila šolska oblast s storilci? Belar je ukazal, naj postopajo proti nemškim dijakom z vso obzirnostjo in odredil, da naj bodo še enkrat prašani, da vendar še dobe prvi red, in kaznovani so bili tako nizko, da je profesor Baronij moral izgubiti ves ugled in je gotovo prisiljen, da gre z zavoda. Če bi bili to slovenski dijaki, bi bili gotovo na mestu vsi izključeni. Ne da bi morda želeti nemškim dijakom izključenja, to bodo le dokaz »objektivnosti« nadzornika Belarja.

S slovenskimi dijaki ravljajo vse drugače. V prvih razredih jih tlačijo kolikor morejo. Za Slovence je isti učni jezik kakor za Nemce, samo veronak se poučuje v slovenščini. Slovenski dijak težko sledi nemškemu pouku, ker se mora še učiti jezika, a predmeta samega ne razume. Da se pa slovenskemu dijaku še oteži stališče, določi ravnatelj za ponuk v »slovenskih« oddelkih nemške profesorje, ki ne razumejo niti besedice slovenski. Dijak ne razume profesorja, profesor pa dijaka ne. In tako se dogaja, da se komaj eno četrtino slovenskih prvošolcev, ali pa tudi še ne, prebori v zgornje razrede, — druge pa pomečejo vse. V zgornjih razredih je stvar drugačna. Tu so zelo prijazni s Slovenci. Profesor Binder jim celo ponuja proste vstopnice za nemško gledališče, preskrbe jim štipendije »Kranjske hranilnice«, ki so naravnost namenjene germanizaciji slovenskih dijakov, prirejajo izlete v najbolj zagrizene nemške kraje, kakor v Kočevje in Belopeč, kjer se ustavljujo v najzagriznejših nemških hotelih in se zabačajo s petjem nemškonacionalnih pesmi, katere morajo slovenski dijaki poslušati! (Klici: »Škandal!«)

Pouk se vrši v strogo nemškonacionalnem duhu. Evo slučaja, ki kriči do neba. Profesor Binder je izdal neke statistične tabele, v katerih

pravi, da Nemci bivajo kompaktno na Kočevskem in v Ljubljani, na Slovenske pa, da na Kranjskem, jugovzhodnem Štajerskem in Primorskem, **Slovenec na Korakem ne poza**, dočim po njegovem bivajo Nemci v Ljubljani kompaktne. To je nečven škandal! (Zivahnopritrjevanje!) S takimi tendencijoznimi stvarmi ubijajo narodni čut in ponos v slovenskem dijaku. Poleg tega je čuti vedno zabavljanja proti slovenski narodnosti, slovenski dijak mora poslušati psovke kakor »šudslavščer Zwirn«, zabavljice, da naj si kupi lipovega čaja itd. In to, le da v sedmih letih uničijo v Sloveniju narodni ponos.

Najboljše sredstvo za germanizacijo pa je — **popivanje**. Goji se to popivanje na realki popolnoma sistematično. »Knajpe« se vrše pod nadzorstvom profesorjev, da celo pod njihovim predsedništvom! Tako je letos napravil III. razred izlet na Golico, in popivanje se je vršilo pod predsedstvom profesorjev Eisenhutha in Puschmiga. V Šiški imajo realci v neki restavraciji prave orgije. Tam plešejo okrog **Bismarcka**, kakor so v starih časih plesali okrog zlatih telec. (Odobravanje!) Nemški profesorji prav dobro vedo za vse to in jim je menda celo všeč, saj vedo, da je slovenski dijak, ki zaide vmes, zapadel germanizaciji. Nemški dijaki vabijo Slovence h takim popivanjem, seveda najprej od daleč, potem jih še uvedejo v »naajsvetješ«. S popivanjem in družabnim občevanjem jih sčasoma pridobe in popolnoma germanizirajo.

Tako je realka prava fabrika za izdelovanje renegatov. Zlasti preti največja nevarnost tistim slovenskim dijakom, ki so v »a« razredih, nemških. In tu ravno vidimo, kdo je najbolj udeležen pri tem. Saj pošiljajo v te razrede svoje otroke ravno tisti trgovci, ki jih Slovenec vzdržujemo s svojim denarjem, ti ljudje vzdržujejo »nemško posestno stanje« na realki. (Govornik navaja iz realčnega letnega poročila celo vrsto imen.) Ali to niso samo nemški trgovci, saj najdemo med njimi imena, ki jasno kažejo kakega tevtonškega (!) pokolenja so njih nosile, n. pr. Cebular, Jagodič itd. In če se še pomisli, koliko je teh Nemcev (?) iz Šiške, Viča, Ježice itd., potem je pač jasno, da so najpristnejši sinovi matere Germanije. Smešno je sicer to, ali žalostno, da bi se človek razjokal.

Takih razmer ne smemo več gledati. Naša dolžnost je, da se vzamemo za to, da pride realka nazaj v last tistim, za katere se je ustanovila — Slovence! (Burno odobravanje!) Če so jo nemški profesorji do sedaj germanizirali, se je to zgodilo brez naše vedenosti, proti naši volji. Te razmere se morajo ukiniti. Nemci imajo itak že dovolj in preveč svojih srednjih šol. V Gorici in v Trstu imajo svojo nemško realko. Z vso pravico smemo mi Slovenec torej zahtevati, da tudi dobimo svoje šole s slovenskimi profesorji za našo slovensko mladino. In to tudi moramo storiti, ako hočemo napredovati. Pred vsem moramo začeti z najživahnjejšo agitacijo, da vzamejo slovenski starši svoje sinove iz nemških »a« razredov in jih vpisujejo kot Slovene v slovenske oddelke, ker so sicer izgubljeni za narod. Če dosežemo to, smo že dosegli veliko. Z vso brezobzirnostjo pa zahtevamo potem, da se

ustanove slovenske paralelke že to jesen. Zato smo tudi sklicali ta shod sedaj, ne pa ob začetku šolskega leta, da se ne bo moglo reči, da je stvar prepozna. Sedaj je čas, še ni prepozna, knjige so tu, dijaštvu in profesorji tudi, torej ni nikake ovire za nouk v slovenskem učenem jeziku. (Zivahnopritrjevanje!) V ta namen predlagam sledečo

rezolucijo:

Na javnem shodu v »Mestnem domu« dne 11. julija 1909 zbrani protestujemo, da se za Slovence ustanovljena in Slovencem namenjena ljubljanska realka po nemško-nacionalnih profesorjih sistematično germanizuje in na umeten način utihtaplja novo nemško posestno stanje. Zahlevamo, da se že s prihodnjim šolskim letom uvede v slovenskih oddelkih slovenski učni jezik in nemudoma uveljavlja popolna utrakvacija tega zavoda. Pozivljamo stare, ki pošiljajo v svoji zaslepjenosti otroke v nemške oddelke ljubljanske realke, da jih prepričajo kot Slovenec v slovenske oddelke in jih tako rešijo pred neznačajnim potujčevanjem v sreu slovenske domovine.

Predsednik da resolucijo na glasovanje. Sprejeta je bila z burnim odobravanjem **soglasno**, nakar je predsednik dr. Gosak s kratko zahvalo govornikoma in udeležnikom zaključil shod.

Javni shod, obenem ustanovni občni zbor »Naprednega političnega in gospodarskega društva za sodni okraj Škofja Loka«.

Po celem obširnem škofjeloškem sodnem okraju so oznanjali lepaki, da bo dne 4. julija popoldne v Škofji Loki v hotelu »Stemarje« zborovanje naše novoustanovljene narodno - napredne politične organizacije. Vzlic raznim zaprekam in spletksam, in vzlic temu, da so celo neposvečene Marijine hčere dejansko izkazovale svoj deviški gnev in trgale naše lepake, došlo je na shod lepo število naših kmetov iz obeh naših probujajočih se dolin, poljanske in selške, iz vedno bolj se zavedajoče škofjeloške okolice, zlasti iz vedno največne Žabniece in iz mesta Škofje Loka, ki je sicer doslej dremalo, a bode in tudi mora pokazati, da ni najzadnje mesto vojvodine Kranjske in da se ne bode na trebušu plazilo pred onimi mogotci, ki so si postavili za svojo življensko nalogo zaslužiti naše meščane in jih vpreči v klerikalni voz, da bi naj ga težko obloženega, v svoji pasji poniznosti in pokornosti škofjeloški meščani vlekli v veselje in proslavo teh brezvestnih mogotcev. Videli smo na shodu tudi naše ljube nasprotnike, klerikalec, ki so jih njihovi gospodarji poslali k nam z gotovim, prozornim namenom. Mi jih pristopa seveda nismo ovirali. Ti pa so se lahko osvedočili, da se ni ne bojujemo proti njim z enakim orojem, kakor oni, in da mi ne žugamo njim s strešanjem in pobijanjem in da jim tudi ne prorokujemo, da bodo morali: »poerktati«, »poerktati«, »specerktati«, kakor da delajo in so govorili njihovi voditelji pod predsedstvom »ta svet« ga dohtarja na zadnjem shodu v »Katoliškem društvenem domu!«

In sli smo med narod, razložili mu svoj program. A komaj smo šli med ljudstvo, zagnali so klerikalec krik, da ne delamo prav, da smo prekršili slogo, da smo prestopili svoj delokrog in da se ne držimo pogodbe. O vsem tem ste čitali tudi v »Domoljubu«. Klerikalec pa so se istočasno vrgli v vso silo na napredno belo Ljubljano, hoteč si jo osvojiti, ker vedo, da bi šele potem bili absolutni gospodarji naše dežele.

Vedno nam nasprotniki očitajo, da se bojujemo proti veri in duhovščini. S tem pa samo slepe ljudstvo. Tudi v naših vrstah imamo ljudi, ki žive po naukah našega Izvlečarja, da celo nekatere duhovnike imamo in bi jih imeli še več, da bi jih tako ne preganjali in terorizirali. Mi spodbujemo duhovnike in govornik sam na pr. špoštovanje do župnika Šinkoveca, ko opravlja svojo službo v cerkvi, toda ko župnik Šinkovec nastopi kot politični agitator in udriha čez nas naprednjake, seveda ga ne more smatrati kot duhovnika ampak za navadnega političnega agitatorja. Ravnotako ima vsak spoštovanje pred sodnikom, ko sodi in imenu Njegovega veličanstva in pred razpelom. Tak sodnik je pravičen, ker se drži svojih postav. Drugače bi pa bilo, če bi tak sodnik, ko obleče svoj talar in pri sodbi reče, da obsodi onega, ker je liberalci ali pa zato, ker je klerikalec. Vsak bi moral reči, tak sodnik je strankarski, mu ne zaupam, tak ne sodi po postavi. Isto je z duhovnikom.

Mi zahtevamo, da se da ljudstvu prilika, da spožna načela obet strank. Mi nismo proti onemu, ki čita »Slovenca«, »Domoljuba« in druge klerikalne liste, a čita naj tudi naše liste.

V odsotnosti predsednika gosp. Franca Dolence iz Stare Luke je otvoril ustanovni občni zbor »Naprednega političnega in gospodarskega društva« tajnik g. Avgust Nadilo, ki je prisreno pozdravil vse, ki so ob blizu in daleč prišli na shod. Zlasti si je štel v čast pozdraviti dež. posl. g. dr. K. Trillerja, kateremu se je tudi zahvalil, ker je vstregel želji društva ter prevzel nalogo, da bo poročal o političnem položaju. Predstavil je zastopnika e. kr. vlade g. vladnega komisarja Henrika Steskota. S ponosom se je ozri na lepo število zbranih zborovalcev, ki so s svojo prisotnostjo dokazali, da se zanimajo za naše politične in gospodarske razmere. Znano je, da te razmere v našem okraju niso baš sijajne. Zato je pač potreba, da se izboljšajo. Mi imamo mnogo potreb. Zatorej naj se vsakdo, ki ve kaj dobrega in pametnega svetovati, oglasi in naj izradi svoje mnenje. Posameznik dandanes, ko se takoreč vsi stanovi organizirajo, prav malo velja in ne more mnogo doseči. Zato je potreba, da se tudi mi združimo in pristopimo k našemu političnemu in gospodarskemu društvu vsi, ki so naši misli. In če bo enkrat naše društvo mnogoštevilno, potem lahko gojimo upanje, da tudi e. kr. vlada ne bo gluha na naše prošnje in predloge. Pa tudi naši nasprotniki bodo potem moralni uvaževati naš glas ter nas vpoštovati, bodi jim to prav ali ne! In ko bodo zdrženi in zdrženi zavedali se svojih pravic ter se jih posluževali, potem smo lahko vsi uverjeni, da ne izostanemo uspehi. Našega shoda se je tudi spomnil vrli naš predsednik g. Dolenc, ki se zdravi v dalnjem Piestanu na Ogrskem, ter poslal brzojavni pozdrav, klicič zborovalcem, da naj deluje pogumno za narod in napredek! Tudi mestni župan g. Niko Lenček je opravičil svojo odsotnost, ker je bolan in ne more s postelje lejer je zborovalce pismeno pozdravil. Zapisnikarjem je govoril, imenoval g. Štefana Šinka, jurista iz Stare Luke, overovateljema pa posrednika gg. Jožef Logonderja iz Žabnice in Petra Jenka iz Virmaža.

Na to je obširno poročal o političnem položaju, priljubljeni deželnemu poslanec g. dr. Karel Triller. Začetkom svojega govorova je omenjal, da je bil prvotno določen za govornika na tej točki na današnjem shodu odlični njegov tovariš g. dr. Ivan Tavčar. To je bilo tudi čitati na lepalkih. Toda g. dr. Tavčar je nagloma zbolel in zdravnik mu je preprečil, da se boli na shod. Vsled tega je bil onenadoma pozvan, da poroča o političnem položaju na tem shodu.

Govornik je dokazal potrebo, da se je ustanovilo naše politično in gospodarsko društvo. Preidši na politični položaj je omenjal, da ste pri zadnjem zasedanju deželnega zborova obe slovenski stranki v naši deželi nastopili v složnem delovanju in bilo je upanje, da se bo ta sloga tudi dalj časa ohranila in da bo prenehala oni strupeni boj, ki je dotlej divjal v naši deželi. Oni, ki čitajo časopise, vedo, da se je tudi pisava obeh slovenskih dnevnikov ublažila, kajti sklenili se je v tem oziru dogovor, da vsaka stranka obrani svoje pozicije, da stopi med narod in mu pove, za čem vsaka stranka stremi in narod naj potem sodi sam, katera stranka je boljša.

In sli smo med narod, razložili mu svoj program. A komaj smo šli med ljudstvo, zagnali so klerikalec krik, da ne delamo prav, da smo prekršili slogo, da smo prestopili svoj delokrog in da se ne držimo pogodbe. O vsem tem ste čitali tudi v »Domoljubu«. Klerikalec pa so se istočasno vrgli v vso silo na napredno belo Ljubljano, hoteč si jo osvojiti, ker vedo, da bi šele potem bili absolutni gospodarji naše dežele.

Vedno nam nasprotniki očitajo, da se bojujemo proti veri in duhovščini. S tem pa samo slepe ljudstvo. Tudi v naših vrstah imamo ljudi, ki žive po naukah našega Izvlečarja, da celo nekatere duhovnike imamo in bi jih imeli še več, da bi jih tako ne preganjali in terorizirali. Mi spodbujemo duhovnike in govornik sam na pr. špoštovanje do župnika Šinkoveca, ko opravlja svojo službo v cerkvi, toda ko župnik Šinkovec nastopi kot politični agitator in udriha čez nas naprednjake, seveda ga ne more smatrati kot duhovnika ampak za navadnega političnega agitatorja. Ravnotako ima vsak spoštovanje pred sodnikom, ko sodi in imenu Njegovega veličanstva in pred razpelom. Tak sodnik je pravičen, ker se drži svojih postav. Drugače bi pa bilo, če bi tak sodnik, ko obleče svoj talar in pri sodbi reče, da obsodi onega, ker je liberalci ali pa zato, ker je klerikalec. Vsak bi moral reči, tak sodnik je strankarski, mu ne zaupam, tak ne sodi po postavi. Isto je z duhovnikom.

Mi zahtevamo, da se da ljudstvu prilika, da spožna načela obet strank. Mi nismo proti onemu, ki čita »Slovenca«, »Domoljuba« in druge klerikalne liste, a čita naj tudi naše liste.

Sicer naj napravljajo klerikaleci pred nami še takov zid, nikoli pa ne bodo napravili tako visokega, da bi mi ne mogli čez njega vreči med narod naša načela.

Izmed vseh poslancev, katerih imajo klerikaleci, je še najbolj pravilen dr. Krek, ki se je sam izrazil, da naša napredna stranka mora obstajati in če bi je ne bilo, bi jo morali šele napraviti. Mi to tudi verimo, ker je potrebno, da kontroliramo delovanje klerikalec. Klerikaleci povsod in vedno pripovedujejo, da morajo nas neklerikalec pobiti. To je pač le dokaz njihove slabe vesti, dokaz, da svoje stvari niso tako sigurni, kakor se delajo in da niso pravilni.

Veliko hrušča so klerikaleci vzdignili v zadnjem času radi nekdanje pogodbe z Nemci, ki datira še iz časa pred volilno reformo, ko nobena stranka ni imela v deželnem zbornu absolutne večine. Vse njihovo kričanje in pisanje pa je umolnilo, ko smo jih javno pozvali, naj nam le povojmo, sčim smo skodovali našemu slovenskemu narodu vspričo te pogodbe. Nam ne morejo v tem oziru dokazati najmanjše hibe.

Naši klerikaleci so vprizorili pravljeno strahovlado. Kdor je klerikalec, dobiprincih kruha in ne vprašajo ga, ali je tudi sposoben za službo, ki mu jo podele. Naši ljudi pa ne sprejmejo v nikelko službo, pa najsijo še tako zmožni. Toda s tem nas tudi ne bodo ugonobili. Mi bomo njihovo delovanje nataku kontroliратi in se vedno zavzemali za to, da dobre podpore iz državnih in deželnih sredstev vse, ki so za to potrebeni ne pa samo klerikaleci.

V svojih sredstvih za poklerikanje Ljubljane niso naši nasprotniki nič kaj izbirčni, ker vedo, da bi potem tudi manjša mesta po deželi padla v njihovo oblast. Ko je hotela Kreditna banka v Ljubljani zidati svojo stavbo in je mestna občina bila pripravljena odstopiti stavbeni prostor za ceno po 70 K kvadratnih meterjev, je deželni odbor to preprečil in s tem oškodoval mestno občino ljubljansko za 50 K dnevnih dohodkov. Deželni odbor je svojo prepoved utemeljil s tem, da je cena prenizka, prav vzrok pa je to, ker so se bali, da bi njihovo podjetje »Union« ne dobitilo nevarnega konkurenca. Ko je naša vlada anektirala Bosno in Hercegovino smo to z veseljem pozdravili, ker vemo, da so se s tem čim okreplili vse Jugoslaviani za poddrugi milijon prebivalcev. Vlada bo moral z nami, da bi nihov odseljaj v Štamponi 20.000 K. Kar je g. dr. Tavčar na shodu v Novem mestu

bornika V. V. Paleček iz Gorenje vasi in Josip Logoneder iz Žabnice, namestniki Oton Guzelj in Iv. Šober iz Škofje Loke, Anten Klemešič iz Sele, Pavel Klobovšek iz Poljan in Karel Dolenc iz Železnikov, pregledniki računov Lev Lavaric, Konrad Pečher, Lovro Sušnik, in namestnik Janko Klunovič v Škofji Loki. Ta odbor se izvoli z vsklikom.

Pri slučajnostih naznani predsednik, da bo novo društvo potrebovalo od svojih članov gmotne podpore, kajti vsako društvo ima izdatke in tako bo tudi naše. S prazno blagajno pa društvo ne more nič delati. Predlaga, da naj vsak član prispeva z letimi 2 K, ki naj se za vsako pol leta po 1 K vnaprej plača. Zborovalci sprejmo ta predlog soglasno.

Predsednik nadalje omenja, da si je društvo stavilo kot nalogu ventilirati razna gospodarska vprašanja v našem okraju: kakovost, gozdarska, živinorejska itd., kar občini zbor vzame na znanje.

Zborovalec g. Lavaric vpraša, kaj je z onimi 10 milijoni, za katere hočejo klerikali obremeniti našo deželo. — Dr. Triller odgovori, da bodo klerikali sicer razpolagali s tem denarjem, ko ga dobe, da pa bodo napredni poslanec vršili strogo kontrole nad tem, kam bodo vtaknili na to, kaj se bo ta denar uporabil za podpore. Saj klerikali sami ne bodo plačevali obresti od tega dolga in tudi ne amortizacije. Klerikali hočejo na umetni način napraviti razdor med kmeti in meščani, pa to se jih ne bo posrečilo. Saj vsekdo ve, da so tudi loški meščani hkrat kmetovalci, ker posodujejo kmetiška posestva in da velika razlika v potrebah ni med temi meščani in drugimi kmetovalci.

Načelnik selške kmetijske podružnice g. Franc Košmelj omenja o ondotni drevesnicu, ki ne zadostuje za vse potrebe. Premajhna je in ne morejo vsgojiti dovoj sadik. Ponudil se je g. Franc Hainrich, da bo dal brezplačno svet za drevesnico in so prosili na ministrstvo pomoči. Toda ministrstvo je odreklo vsako podporo, češ, da svet, ki bi se naj uporabil za drevesnico, ni primeren. Nato je J. Hainrich dal podružnici na razpolago kos svojega najlepšega travnika in smo zopet prošli pomoči na ministrstvo. A prošnja se dosedaj ni rešena. Naj bi nam torej g. poslanec v stvari pomagal in svetoval. — Dr. Triller izjavlja, da naj mu govornik pošlje prepise določenih prošenj, da iz njih podrobno razvidi ves položaj ter obljubi, da se bo za stvar zavzel. Sploh pa je v podobnih slučajih pripravljen vsakomur pomagati in svetovati in naj se slobočno vsakdo obrne nanj, če tudi nini on poslanec tega okraja. Sicer so pa vsi poslanec narodno - napredne stranke na razpolago in naj se vsak, ki kaj potrebuje, obrne, do onega, v katerga ima največje zaupanje. K besedi se oglaši g. Lovro Perko, nadučitelj v Poljanah, ki izvaja sledče: Osnivali smo napredno društvo, napredek je pa mogoč le, če tudi duševno napredujemo. Pred vsem nam je potreba izobrazbe. Klerikali se strašno bahajo s svojimi izobraževalnimi društvami, vendar je njihovo izobraževalno delo zelo pomanjkljivo in publo. To smo že opazili večkrat, posebno pa nam o tem dokazuje še naslednji dogodek: Ko so pred kratkim imeli v Zireh klerikali neko prireditev, peljali so se skoz Poljanje neki uniformirani telovadeci, ki jim pravijo »Orli«, da se udeleže te veselice. Neka Marijina devica pa jih je srčala in misleč, da so to »Sokoli«, da vplila za njimi in otrokoma velela, da naj jim kažejo fige. Torej taka izobrazba izhaja iz njihovih društev in to je boginejeno žalostno. Vemo, da so klerikali sovražniki ljudskih šol, ker so nasprotniki vseake prave izobrazbe. Današnja šola pa tudi ne odgovarja kmečkim in obrtnim potrebam. Naloga novega društva bodi torej tudi ta, da naj vpliva na merod. faktorje, da se odstranijo obstoječi nedostanki in da se sola preustroji v duhu časa. Za vzor imejmo brate Čehe, ki delajo na ljudskošolskem polju v tem smislu. Tudi temu govoru je sledilo viharno odobravanje.

Poslanec dr. Triller je v svojem zaključnem govoru poudarjal, da je prvi predpogoj napredka izobrazba naroda. Mnenju g. predgovornika se popolnoma pridružuje. Pri naši stranki se je posebno opazila ta hiba, da ni imela dosedaj lista, ki bi globoko prodrl v maso ljudstva. A tudi ta nedostek se bo sedaj odpravil. V kratkem pričene izhajati glasilo naše stranke »Slovenski Dom«. Pridno ga naročajte in čitajte, ker je preskrbljeno, da bo list dobro urejevan. Ko pride dom do zmage pa bomo lahko rekli: »Narod vstani in hodi, vera v samega sebe ti je pomagala!«

Predsednik g. Nadilo nato zaključi shod in se zahvali vsem, ki so se shoda udeležili.

Poslanska zbornica.

Zopetno sklicanje državnega zbora.
Dunaj, 12. julija. Zopetno sklicanje državnega zbora bo, kakor se čuje, koncem septembra ozioroma začetkom oktobra.

Delegacije.

Dunaj, 12. julija. Delegacije bodo skliceane prav kmalu; tako vsaj piše dunajska »Allgem. Zeitung«.

Vladni komunik!

Dunaj, 12. julija. Poslanec Laginja, dr. Tresić in Ploj so se podali v soboto k baronu Bienerthu ter žeeli pojasnil glede njegovih pogajanj z obstrukcionisti. Na podlagi teh pojasnil javljajo omenjeni poslanci, da vladni komunike popolnoma odgovarja dejstvom.

Ogrska.

Državna zbornica.

Budimpešta, 12. julija. V današnji seji se je poslanec Supilo obširno pečal z razmerami na Hrvaskem ter je ostro grajal banov absolutizem; dotaknil se je tudi »veleizdajniškega procesa. Ker se ministriški predsednik še ni izjavil, kako on sodi o položaju na Hrvaskem, ali ga hoče spremeniti, Hrvatje ne morejo sedanjih vlad votirati zaupanja. — Nato govoril še več govornikov, kar se kraljevi reskript vzame na znanje. Zasedanje se odgodi do dne 28. septembra.

Nemčija.

Naslednik kneza Bülowa.

Berolin, 12. julija. V dobro poučenih krogih se čuje, da bo naslednik kneza Bülowa Bethmann-Hollwegs.

Kreta

Carigrad, 12. julija. Danes se snidejo zastopniki krečanskih vlasti, da sestavijo spomenico, ki se jutri odda Turčiji.

Turčija

Berolin, 12. julija. »Berliner Tagblatt« javlja, da so v tretjem turškem zboru vse čete za vojno pripravljene. Poveljniki mobiliziranih so dobili ukaz pripraljati že se stavno baterij. Iz Monastira so odkorakale infanterije, artilerija in kavalerija.

Peking.

Krvoprelite.

Peking, 12. julija. Mladi kineski kronske predejci Chu je bil s svojo rodbino in pristaši vred umorjen. Čin so izvršile vladne čete. Prince so dolžili revolucionarne propagande.

„Veleizdajniški“ procesi na vseh koncih in krajih.

Pretekli teden se je v Sofiji končal interesanten proces, ki je na last nobenega zagrebskega »veleizdajniškega«, samo s tem razločkom, da je trajal samo par dni in da državna oblast ni razvila v njem takšnega aparatu kakor pri zagrebškem procesu.

Pred meseci je v Sofiji policija zaprla dve osebi — Ostrovskega in Erofejeva, pri katerih so našli dva velika kilograma dinamita. Ta dva sta baje imela namen izvršiti atentat na carja Ferdinanda, hoteč z dinamitom razstreli carjevo palajo.

Pri razpravi, ki se je pretekli teden vršila pred sodiščem v Sofiji, se ni dokazalo ničesar konkretnega, da bi obtoženca nameravala izvršiti kak atentat. Priče niso izpovedale ničesar drugega, kakor to, da sta obtoženca med sabo občevala in se o neki stvari posvetovala, nihče pa ni mogel navesti, o čem sta razpravljalna. Državno pravdinstvo se je postavilo na stališče, da je baš radi tega, ker nihče ne ve, o čem sta se obtoženca posvetovala, jasno, da sta načeravala umoriti carja Ferdinanda.

Za obteževalno okolnost za obtožence Ostrovskega je državno pravdinstvo smatralo to, da je bil v Belgradu in da je bil znan s srbsko igralko Nado Petrovićevou. Pri vsej razpravi je bil najinteresantnejši govor državnega pravdnika, v katerem je skrbel dokazati zvezo med tem procesom in med srbsko »veleizdajniško« afero v Zagrebu.

Sklicejoč se na Nastićevo brošuro »Finale«, je državni pravdnik dokazoval, da je klub »Slovenski Jug« v Belgradu revolucionarno društvo, ki je v zvezi s srbskim dvodom. Skliceval se je na Gjorgia Nastića in zagrebškega državnega pravdnika Accurtija, da dokaže, da je »velikosrbska propaganda« dejansko obstajala in da je srbski dvor potom »Slovenskega Juga« nameval strmoglavitog bolgarskega carja Ferdinanda.

Zanimiva so bila izvajanja državnega pravdnika o »Veliki Srbiji«.

Državni pravnik je zatrjeval, da se je kralj Peter hotel iznenadil črnogorskega kneza Nikole, sklicevši se v dokaz svoje trditve na cestinski proces radi bomb, kjer je Gjorgije Nastić baje nepobito dokazal, da se je nameraval odstraniti kneza Nikita. Čim bi bil knez Nikita odstranjen, bi kralj Peter zasedel črnomorsk prestol.

Prav tako je podpiral kralj Peter, tako je povdarjal državni pravnik, tudi revolucionarno propagando v Avstro-Ogrski v svrhu, da si osvoji one pokrajine, kjer prebivajo Srbi in Hrvati.

Končno je kralj Peter po zatrdilu državnega pravdnika hotel dati tudi umoriti carja Ferdinanda, da bi zasedel tudi bolgarski prestol, s čimer bi bila zgrajena — »Velika Srbija«. Pri vseh svojih trditvah se je skliceval državni pravnik na Gjorgija Nastića in njegova razkritja, da je torej Nastić kronski svedok v vseh »veleizdajniških« aferah na slovenskem Jugu.

Obsdoba proti Ostrovskemu in Erofejevu je bila proglašena v ponedeljek 5. t.

Ostrovskega je bil obsojen kot lastnik dinamita na tri mesece težke ječe in na globo 200 levov, Erofejev pa, ker je dinamit preskrbel, na tri mesece navadne ječe. Obema se je preiskovalni zapor vračunal v kazen, da to sta bila tudi obsojenca ta, kaj po proglasitvi razsodbe izpuščena.

To dokazuje, da je bila obsojba samo formalna, da se prihrani državemu pravdinstvu blamaža.

Kdo vč, ako se ne bo prav tako končal tudi zagrebski »veleizdajniški« proces. Tako bi bil trdi na Hrvatskem, kakor pravi narodni pregovor, »volk sit in koza cela«.

Sokolska slavnost v Radovljici.

Mlada je še sicer zgodovina radovljškega Sokola, toda v primeri s časom obstanka je častna in značilna. Uspehi, katere je doseglo to vrlo društvo s požrtvovalnim delom in neuromornim trudem, pri čemur se ni strašilo ne denarja ne napora, priča jasno, kako unesna in potrebna je bila ustavitev tega društva, ravno v Radovljici. Najlepši pa in najčastnejši dan, kar beleži radovljški Sokol praznikov v svoji zgodovini, je bilo vsekakor slavnostno razvitev društvenega praporja, ki se je vršilo minilo nedeljo. Praznično se je edelo ta dan celo mesto, da pokaže svojo naklonjenost in priznanje členom društva, obenem pa dostopno pozdraviti brate in goste. Ob obilni udeležbi se je vršila kot otvoritev slavnosti v soboto serenada kumice gospoj Jeli dr. Vilfanovi. Pozdravila je deputacija in ji izročila krasen šopek. Nato se je vršil koncert slovenske Filharmonije. Bil je počitovan obisk in postal jako živahen. Pozabavali so se v prvem pozdravu gostje in domačini pozno v noč.

V nedeljo v jutru se je vršil sprejem gostov. Po zajtrkovalem koncertu, v salonu br. Kunštja, so se zbrali krepke čete že došlih Sokolov, in odkorakale na postajo, kjer je bil zbranega že nebroj občinstva. Med krepkimi zvoki Sokolske koračnice in burnim navdušenim pozdravljanjem občinstva je pripeljal posebni vlek vkljub neugodnemu vremenu — lepo število gostov, kateri je sprejel in pozdravil starosta br. dr. Janko Vilfan. Razvrstitev so se vrstil in odkorakala so društva k slavnostnemu razvitemu. Vršilo se je na glavnem trgu, kjer je bil v ta namen postavljen z zastavami, zelenjem in evertjem okrašen oder. V evterostopih so prikorakale čete Sokolov. Častno se bila zastopana bratska društva. Nad 450 Sokolov s 6 praporji se je razvrstilo okrog slavnostnega odra. Prisli so bratje iz Trsta, iz Gorice, iz Pravčine, z Visa, iz Voloske - Opatije, s Sušakom, iz Maribora, iz Brežic, iz Metlike, iz Novega mesta, iz Idrije, iz Ribnice, iz Krškega, iz Črniča, vsa društva iz Ljubljane, dalje z Viča, iz St. Vida, z Vrhnike, iz Logateca, iz Kamnika, z Jesenic, iz Javornika, iz Škofje Loke, z Bledom, iz Železnikov, iz Tržiča in iz Šiške. Radovljško društvo je prineslo še zavit prapor, in zbrali so se na odru starosta z zastavom in zastopniki, nakar se je pripeljala kumica v družbi dražestnih družic. Z navdušenimi govorom je pozdravil navoče starosta radovljškega Sokola br. dr. J. Vilfan.

Očrtal je v kratkem zgodovino mladega društva, razjasnil njegovo uspešno delovanje, in povdarjal zavedno naliv, ki je prisilil goste, da so se umaknili pod streho. Vendar pa veselja ni bilo konec. Napolnilo je ljudstvo do zadnjega kotička prostora brata Kunštja, kjer se je ponovno razvila živahna zabava. Vrstila se je godba s petjem, navdušenim nagovori in odgovori. Zabavili so se ljudje pozno v noč do razhoda. Na vdušeni pozdravi in klici so doneli, dokler ni odpeljal vlak milih gostov, ki gotovo hrani do vselej v hvaljennem spominu. Radovljškemu Sokolu častitamo na krasni prireditvi in mu kličemo: »Naprej in vrlo uspevaj častno pod častnim novim praporom! Nazdar!«

rodnem delu. Primerno je bilo torej in potrebno, da imamo tudi mi svoj znak, svoj prapor, kateri naj pokaze javno naše navdušenje za sokolsko idejo, pod katerim praporom se bomo zbirali, k zavednemu delu.

Ni dragocen in najdražji, a dobroj je, in kaže to, česar se mora Sokol držati. Sokolski znak je zrak slovenski in slovanski. Na praporu napis »Krepimo se« kot bodilo za prvo nalogi Sokola. A pod njim se vije slovenska trobojne. Pod modrim belim in rdečim znakom služimo in delujmo zvesto in zavedno naši slovenski in slovanski domovini. — Zbrani bratje pa in gosti, katere prisreno pozdravljamo, boste priče v Avstro-Ogrski v svrhu, da si osvoji one pokrajine, kjer prebivajo Srbi in Hrvati. Res, dobro delajo klerikalni ljudi zastopniki!!

+ **Kočevarji se perejo.** Današnja »Tagespost« skuša oprati omadževano čast Kočevja s tem, da pravi,

da so kočevski policiji sami najbolj razlučeni nad budodelci, zaradi katerih imajo zdaj več službe. Kočevci se zastonj trudijo zatajiti svoj »Aktionskomite«. Vsak dan se je letošnjo pomlad zbiralo na stotine Kočevcev okrog posojilnice ter demonstriralo. In še preteklo nedeljo, ko se je vršilo znamenito zborovanje posojilničarjev v slovenskem domu, se je piskalo, tulilo in hajlalo. Le orožništvo gre zasluga, da ni zopet »Gelichter« in sicer skoraj polovica prebivalstva metropole kočevske vojvodine zopet naskočila posojilnice. Med demonstranti so vselej kočevski »ugledni« mestani, ki jih ne boste nikdar utajili. Dokazali smo že, da ni policija le pasivna, ampak da ob vsaki prilik aktivno nastopa proti Slovencem. Policia je na vsem sokriva. Sicer pa je zdaj prav zabavno videti, kako vlada grobna tišina v vesoljnem nemškem časnikarskem gozdu. Če v Ljubljani kakemu nemškutarčku kdo na kurje oko stopi, že je »Deutsche Wacht«, »Grazer Tagblatt« in drugih takih obskurnih listih uvodnik, v »N. Fr. Presse« pa grmijo v brzovajkah in člankih o svojem ogorčenju. Zdaj pa, ko se je v Kočevju izvršil razbojniški vrom, tolovajstvo brez primere, pa so moralisti vsi umolknili.

+ **Nova blamaža idrijskih klerikalcev.** V soboto se je vršila pred tukajnjim deželnim sodiščem obravnavava na tožbo učitelja risanja V. L. proti občini idrijski, ker je svoječasno disciplinarnim potom odpustila tožitelja iz službe. Tožba se je zavrnila. Tudi to zadevo so idrijski klerikalci izkorščali proti naprednemu občinskemu odboru, sedaj pa lahko razmišljajo, koliko nepotrebnih pravdnih troškov so prizadeali občini in prizadetemu učitelju s svojim hujskanjem. Oswald, le tako dalje!

+ **Premembe v finančni službi.** Imenovani so: davč. ofic. I. Lavrič za oskrbnika, asistent

— Nova knjižnica »Prosvete«. »Prosveta« otvoril prihodnjo nedeljo v Slivnici pri Celju novo javno ljudsko knjižnico. Slovesne se bo praznovala otvoritev v nedeljo, dne 1. avgusta z javnim predavanjem in ljudsko veselico.

O d b o r.

— Redni občni zbor »Prosvete« se bo vršil začetkom septembra v Ribnici.

— Redni društveni sestanki »Prosveta« se vrše vsako soboto ob pol 9. zvečer v hotelu »Štrukelj«.

— Društvo bodoče ljubljanske župe prirede v nedeljo na Vrhniku zlet z javno telovadbo in ljudsko veselico s sledenjem sporedom: 1. Zjutraj sprejem Sokolov in drugih udeležnikov; 2. skušnja za proste in druge vaje; 3. sprevod po Vrhniku; 4. basket; 5. popoldne ob pol 4. javna telovadba: a) proste vaje, orodna telovadba, skupine (izvajajo telovade raznih društev); b) vaje s praporei naraščajo raznih društev; skupina naraščajo ljubljanskega Sokola; c) francoski boks ljubljanskega Sokola; v mraku vaje z gorečimi kiki ljublj. Sokola. Po telovadbi velika ljudska veselica in ples. Svira polnoštevilna »Slovenska Filharmonija«. — Vstopnina k telovadbi: sedeži na tribuni po 2 K in 1 K, sedeži ob telovadišču po 60 vin, stojšča po 30 vin. Vstopnina na veselico 50 vin. Dragi bratje, slavno občinstvo, na svodenje v nedeljo dne 18. julija na Vrhnik!

— Celodnevni sokolski zlet na Vrhniku priredi, kakor je bilo že objavljeno, ljubljanski Sokol sporazumno z bratskimi društvimi, ki so se prijavila za ljubljansko župo, v nedeljo, dne 18. t. m. Pri seji vaditeljskega zbora S. S. Z. se je izrazila želja, naj se udeleže tega zleta tudi ostala društva in predsedstvo S. S. Z. jih je povabilo. Pri tem zletu gre za neko revijo društev, ki bodo tvorila bodočo ljubljansko župo. Vrhniški Sokol in vsa Vrhnika z okolico pričakuje ta dan mnogobrojne udeležbe, kakor od strani Sokolstva, kakor tudi s strani narodnega občinstva — ki že ve in zna ceniti pomen in namen Sokolstva. In to občinstvo naj pripelje tudi druge, ki jih še nismo videli med nami, da se bodo prepričali o resnem in važnem, toda težkem delu Sokolstva, kateremu ne izostane uspeh, ki je obenem uspeh vsega slovenskega naroda. Pridite torej, da z mnogobrojno udeležbo še bolj vzpodbudite mladega, a čilega vrhniškega Sokola in Sokolstvo sploh za nadaljnje delovanje. Celjske proste vaje se bodo izvajale po godbi, ki jo je priredil za prihodnjeletni zlet v Celje — po slovenski pesmih in narodnih motivih — kapelnik celjske narodne godbe g. F. Korun.

— Nemško društvo poginilo. V uradnem listu čitamo, da se je društvo »Verband Trutzbürg deutscher Arbeiter Germania in Laibach« protostoljno razdržalo. Društvo je bilo delavska organizacija brez delavev. — Umrl je dolgoletni stavbodajca stavbne firme Vilj. Treo, gospod Ivan Krst. Cimolini. N. v. m. p.!

Iz Turjaka se nam piše: Vsako soboto prihaja neki Turjak iz Ljubljane na Turjak št. 40. V soboto zvezčer je bil iz zasede napaden s kamnom. Bilo je že blizu Turjaka. Mož si ni mogel drugače pomagati, kakor da je napel petelinu pri samokresu, ki ga ima vedno pri sebi, ter sprožil enkrat v zrak. Napadalec je jo na to odkuril hitrih krač. Ali hočejo močce na Turjaku napraviti drugo Kočevje?

Anti - Roseggerjev sklad. Priznan pianist g. Šifrer, mestni uradnik v Novem mestu, se je zaklel, da toliko časa ne bo igral v noben drug namen, dokler s svojo igro ne zasuži 200 K. »Anti - Roseggerjevemu skladu.« Živio vrl rodoljub!

Tatinski mlinarski pomočnik. Na Vinici je vstopil koncem junija pri mlinarju Ganglu v službo nek Adam Marakovčič, rodom Oger. Dne 24. junija ponoči je pa siloma ulomil v Ganglovo sobo, odnesel mizo na prosti in jo razbil, potem pa pobral iz nje 120 K denarja ter pobegnil preko Kolpe na Hrvatsko. Mož je še mlad in črnkast in ima belo kapico.

Delavskemu bralnemu društvu v Idriji sta o prilikli praznovanja 25letnice društvenega obstanka poklonila gg. Engelbert Gangl in Zorko Prelovec slavnostno himno »Slava delu«. Prvi je zložil besedilo, drugi pa jo je uglasbil za moški zbor z bariton-solo. Himna se bo pela na slavnostnem zborovanju dne 25. t. m.

Odbor »Delavskega bralnega društva« v Idriji prosi bratska društva, ki so se prijavila za udeležbo ob 25letnici dne 24. in 25. julija t. l., pa niso do danes poslala izpolnjene prijavne, naj to nemudoma store, da nam bo mogoče do časa preskrbeti vozove.

Poroča. Poročil se je gosp. Anton Nejedly, asistent juž. železnice z gospodinom Zorko Blaznikovo iz Št. Petra na Krasu. — Čestitamo!

Tolovajski napad hrastniških in celjskih nemurjev na Slovence. Za stopniki hrastniških društev so se vr-

nili iz Celja z nedeljskega zborovanja ob pol 8. zvečer. Tolpa pijanih nemurjev hrastniških in celjskih jih je v čakalnici dejansko napadla, ker so slovensko govorili. Sodrgi se je dokazalo, da smo na slovenskih hrastniških tleh. Ob pol 11. se je vratil iz Celja član hrastniškega Sokola. Pri kemični tovarni ga napadejo nemurje. Rešil si je življence le s pomočjo revolverja. Danes ne pišemo komentarja. Nemurjem še dokažejo, da so v slovenskem Hrastniku.

Izginil je 55let star strojni ključavničar Josip Höhenberger, ki je do 24. junija t. l. služboval v tovarni na Savi. Dne 1. julija je odšel iz Jesenice proti Stajerskemu in ni do danes nikakega sledu o njem. Seboj je vzel delavsko knjižico in 54 K. Žena njegova, Marija Höhenberger, stanujoča Jesenice - Sava št. 39 je mnenja, da se je njen mož ponesrečil. Kdor ji njegovo sedanje bivanje naznani, dobi 40 K nagrade.

18. julij — hrastniški dan. Kakor že javljeno, priredi »Ciril-Metodova podružnica« za Hrastnik-Dol 18. t. m. veliko veselico v Hrastniku pri g. Kosu v prid naši družbi. Predstavlja se Vošnjakova drama: »Lepa Vida«. Pri predstavi je prosta zabava z različnimi novimi točkami, ki bodo nudile gostom obilo neprisiljene zabave in veselja: ples, srečolov, ribolov, vrtljak, metanje obročev in drugo. Sodeluje sl. tamburaški zbor »Narodne Čitalnice«. Pri plesu svira priznana ciganka godba. Domačinom kot tuječem so gotovo še v prijetnem spominu te veselice, pričakujemo, da se veselice v prav velikem številu udeleže. Začetek točno ob 5. popoldne. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Vozovi s in na postajo so na razpolago. Prosimo pa cenejne goste, da nam blagovolijo poprej nizamiti (Roš, Hrastnik) v kolikem številu pridejo. Nedelja, 18. julija, je hrastniški dan: ta dan vse v Hrastnik!!

Ceška knjižnica v Mariboru. Slovensko akademično društvo »Adrija« v Pragi ustanavlja v Mariboru češko knjižnico za tam živeče Čehi in slovenske dijake, ki se bodo učili češko. Zagrebko gledališče. Odlična tragedka markiza Ružička - Strozzi je po 40letnem umetniškem delovanju stopila v pokoj. »Agr. Tagblatt« se toplo zavzema za to, da bi prisla na njeni mesto gospa Borštnikova.

Mestna policija je od sobote do včeraj zjutraj aretovala 13 oseb. Dve ženski, ki sta hodili po mestu in si po raznih skrivališčih iskale »krunka«, ne dāti se mogli izkazati, od česa se preživljati; 6 razgračačev, dve osebi zaradi ležanja na ulici, eno zaradi prepovedanega povratka v mesto in 1 zaradi poverbe. Radi poverbe je bila aretovana natakarica Marija B. iz Poljan v kranjskem okraju, ker je nenadoma odšla iz službe in odnesla gospodarju 30 K. Nekateri aretovanci pridejo k sodišču, nekaj jih je bilo kaznovanih policijsko, druge pa bodo poslali odgonskim potom domov.

Za ljubico se je pognal v soboto ponoči v gostilni pri »Znamenju« delavec Anton Poje, ker je tudi z drugimi plesala. Začel se je usajati toliko časa, da je izrazil preprič, iz katerega je nastal tepež. Ker je hlapcu Jakobu Prisku to že presedalo, je skočil na mizo in razbil plinovko. Tedaj pa je zašumelo med gosti. Nastal je vrišč in vrčki so začeli frčati po zraku in je eden zadel tudi Pojeta v glavo. Mir je nastal šele, ko je nastopila policija in gostilno izpraznila.

Nerodneža. Ko sta v nedeljo zvezčer prišla dva vojaka 27. pešpolka v neko gostilno v šentpeterskem predmestju, sta uprizorila preprič. Eden je potegnil bodalo, katero je pa na opomin nekega desetnika zopet spravil. Tudi na ulici sta pozneje tako razgrajala, da ju je moral stražnik izročiti vojaški patrulji, ki ju je odvedla v vojašnico.

Kap zadeba je v nedeljo dopoldne v Stritarjevi trgovini v Gospodki ulici 74letnega invalida Ferdinandanda Pevška v Ljubljani, kamor je tudi pristojen. Prišel je v trgovino in začel tožiti o slabosti. Gosp. Stritar je poslal po vino, je namešal z vodo in mu potem dal piti. Starček se je med tem zgrudil mrtve na tla. Na lice mesta došli zdravnik, mestni fizik g. dr. Krajec je dognal, da ga je zadela srčna kap ter odredil, da so ga prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofalu.

Silen voznik. Ko je v soboto železniški čuvaj na prelazu na Dunajski cesti zapiral prečnico, je kljub njegovemu svarilu hlapec Rudolf Pavčič silil češ progo. Ko pride do prečnice, se je ta baš zaprla ter se vsled sunka tako poškodovala, da ima železniška uprava 50 K škode.

Pobegnil je v soboto od dela v deželni bolnišnici 52letni prisiljenec Ivan Türk iz velikovškega okraja.

Na ulici sta si bila v soboto zvezčer postala Ivan Simčič in Neža Strukljeva, in sicer prvi na Mestnem trgu, drugi pa v Vegovi ulici. Prenocila sta potem v mestni špeshovki.

»Slabost« ju je obšla, ker sta pregloboko pogledala v kozarec.

Ponarejene krone krožijo po mestu. Falsifikati so tako dobro izdelani, da jih skoraj niti po evenku ni ločiti od pravih. Le zelo polzke so in ker so še nove, imajo tudi bolj zelenkasto barvo, kakor prave krone.

Tatvina. Kontoristu Ant. Krosiju je bil v kazinski restavraciji ukraden 50 K vreden suknič. Tat je še neznan.

S kolesom je podrl v nedeljo Pred Škofijo čevljarski vajenc Srečko Jančar Minko Griljevo. Pri padcu se sicer ni poškodovala, zlomila pa je dežnik.

Predzna tatvina na dunajski pošti. Dne 9. t. m. ob $\frac{1}{4}$ na 4 popoldne je bila izvršena pri poštnem uradu na Dunaju, Minoritemplatz predzna tatvina in velikanska tatvina. Ko je bil uradnik poklican od salterja k telefonu in se potem povrnil nazaj, mu je med tem časom izginilo 119 bankovcev po 1000 K, tedaj 119.000 kron. Poštna uprava je obljubila kilogram, ki bi podal take podatke, v sledi katerih bi se prislo storilu na sled, 1000 K nagrade. Od zaplenjenega denarja pa bode dala poštna uprava 10 % nagrade, a si za razdelitev pridrži sama pravico.

Nesreča. Ko je včeraj opoldne prišla šolska učenka Marija Miklavčeva na Vodnikovem trgu iz Železnikarjev trgovine in šla češ progo električne železnične, je v tem hišu prišel voz ter jo podrl, a si k sreči le lahko telesno poškodoval.

Delavsko gibanje. V nedeljo se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Macedoncev in 19 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 90 Slovencev in Hrvatov. V Hebi je šlo 40, v Buchs 35, v Inomost pa 25 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Kontorist g. Anton Krošelj je izgubil denarnico z 10 K in koledarjem. — Godec vojaške godbe Matija Bauer je izgubil bankovce za 10 K. — Uršula Vidermanova je izgubila denarnico, v kateri je imela do 54 K denarja. — Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno odnosno najdeno 10 različnih dežnikov, deški suknjiči, slamnik, palica, vreča delavske obleke, tobačnica, črna ročna torbica, 2 haveloka, ženska pelinerja, par čevljev in rdeč otroški suknjič. — Ga. Antonija Flassigova je našla ročna torbica s proprietetami. — Trgovski sotrudnik Alojzij Šurk je našel zavitek mila. — Delavna Neža Borštnarjeva je našla dežnik. — Šolska učenka Zofija Klavarjeva je izgubila dežnik. Ključ na železničnem obroču je izgubil nek gospod snoči na potu do Bavarskega dvora po Dunajski cesti, Kelzickej ulici mimo gimnazije do »Narodnega doma«. Najdelič jih naj izroči na magistratu. Voznik Ivan Repanšek je izgubil zavitek obleke in perila. Šlužkinja Ivana Perovškova je izgubila zlat prstan.

telefonska in brzojavna poročila

Državna obrtna šola v Ljubljani za gotovljena!

Dunaj, 13. julija. Ustanovitev slovenske drž. obrtne šole v Ljubljani v šolskem letu 1910/11 je zagotovljena. Vsled dovoljene državne podpore se prične poslopje za to šolo graditi še letos. Poslopje bo stalo na Mirju v Gorupovi ulici.

Dr. Šusteršičev egoizem.

Dunaj, 13. julija. V seji protiobstrukcionističnih strank »Slovenske enote« se je konstatiralo to-le: Dr. Lueger je v seji odbora šestorice stavljal ponudbo, da bi se naj Bienerthov kabinet rekonstruiral in prepustilo nekaj portfeljev »Slovenski enotici«. Dr. Šusteršič se je temu odločno uprl zahtevalo, da se morajo ti portfelji prepustiti edino slovenskim klerikalcem in češkim agrarcem in da se pri razdelitvi ne smejijo vzeti v poštev češki klerikale in druge v »Slovenski enoti« združene stranke.

Konferenca dr. Ploja in tovarišev s »Poljskim klubom«.

Dunaj, 13. julija. Akeijski komite protiobstrukcijskih strank »Slovenske enote« je imel danes ob 3. skupno sejo z zastopniki »Poljskega klubca«.

Konferenca »Slovenske enote«.

Dunaj, 13. julija. Danes dopoldne so imeli sejo zastopniki obeh strank »Slovenske enote«, ki se niso udeležili obreke. V seji so razpravljali o političnem in parlamentarnem položaju ter sklenili, da bodo njihove stranke tudi v času, ko parlament ne bo zboroval, ostale v stalnem in ozkem stiku med sabo. Končno so izvolili poseben akeijski komite, v katerega so bili poslani poslanci dr. Ploj, Mastalka, dr. Masaryk, dr. Hrubač in dr. Hlibovickij.

Položaj Bienerthovega kabineta.

Praga, 13. julija. »Narodni Listy« javljajo, da je položaj Bienerthovega kabineta prav tako neoma-

jan, kakor je bil pred obstrukcijo. Napram nekemu madžarskemu državniku se je baje cesar izrazil do slovno takole: »Izsliti si ne dam niti cesar, niti tukaj, niti tam.«

Sestanek štirih vladarjev.

Brno, 13. julija. Okrajni glavar v Velikih Mesečih je obvestil občinski svet, da se velikih vojaških vaj na Moravskem poleg nemškega cesarja najbrže udeležita tudi car Nikolaj in kralj Edvard.

Romunski gostje v Belgradu.

Belgrad, 13. julija. V nedeljo je prišlo semkaj 300 izletnikov iz Romunije. Spremljala jih je vojaška godba. V pristanišču so jih sprejele razne politične korporacije, godba kraljeve garde in nepregledna množica ljudi. Ko so izkrcali, je srbska vojaška godba intonirala romunsko himno, nakar je zasvirala romunska vojaška godba srbsko himno. — Goste je pozdravil znani belgradski bogataš Petrović. Na pozdrav je odgovoril romunski senator Proruscano. V svojem govoru je nagašal, da Romuni niso prišli v Belgrad kot odpolanci romunske vlade, marveč kot reprezentante romunskega naroda, ki hočejo s tem pokazati svojo ljubezen napram srbskim bratom. Romunski narod hoče živeti v prijateljstvu s srbskim narodom in je pripravljen se boriti do zadnje kapljice krvi proti skupnemu sovragu. Srbom so v njihovi junaški borbi proti Avstro-Ogrski zagotovljene simpatije vsega civilizovanega sveta. Govornik je končal svoja izvajanja s pozivom, naj se sklene srbsko-romunska zveza kot temelj balkanske federacije. V političnih krogih pripisujejo veliko važnost temu romunskemu posetu v Belgrad, ker ga smatrajo kot demonstracijo proti se stanku avstrijskega prestolonaslednika Frana Ferdinanda s kraljem Karolom v Sinaji.

Sežgane madžarske zastave.

Bukarešta, 13. julija. Ob prihodu nadvojvode Franca Ferdinandina v Sinajo so nekateri hišni posestniki razobesili avstrijske in madžarske zastave. Dijaki odbor jih je nato pozval, naj madžarske zastave snamejo. Ker hišni posestniki tega niso pro

+

Josipina Gorenec javlja tužnim
srcem vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da je bil njen iskreno
ljubljeni soprogi, gospod

Anton Gorenec
gostilničar

po dolgotrajni mučni bolezni previ-
den s svetotajstvom v 27. letu svoje
starosti poklican v boljše življenje.
Pogreb dragega rajnika je bil
12. t. m. 7. ura zjutraj v Grobljah
na Dolenjskem.

Tem potom se iskreno zahvalju-
jemo vsem onim, ki so ga spremili
k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 12. julija 1909.

Zahvala.

Za vse izkaze srčnega sočutja
povodom nenačomestne izgube na-
šega preljubljenega očeta, starega
očeta, brata in tista, gospoda

Jvana Čevca

kakor tudi za časteče spremstvo
pri pogrebu in podarjene krasne
vence se najrsnejše zahvaljujemo
vsem sorodnikom in znancem, ki so
priheli od blizu in daleč Iskreno se
zahvaljujemo tudi sl. gasiln. društvu
Dol-Beričeve.

Dol pri Ljubljani, 3. julija 1909.

Zahvaljujoči ostali.

Košuta

(jelenovka) lepa, stara eno leto, lju-
dem popolnoma prvišena in udoma-
šena, se proda.

26.2.-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Za letovičarje se oddasta

2 meblirani sobi

(tudi kubinje). Krasna lega blzo
hoste in reke Savinje.

Naslov: Josip Cizel, Polzela v
Savinjski dolini.

2608-1

Voditelj tilijalke

z vlogo 1000 K se še iste takoj za
Ljubljano. Pogoji je znanje sloven-
ščine in nemščine v govoru in pisavi.

Ponudbe, pisane slovensko in
nemško pod „spreten 98“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“.

16.0-1

Stanovanje

v I nadstropju z 2 velikima in eno
podstrešno sobo, dalje balkon, kubi-
nja in pritikline, na prav zdravem
zraku, se odda za avgust.

Več se izve v vili Bergmann

na Poljanski cesti št. 83. 2607-1

Iz proste roke se proda prav nanovo
zgrajena

hiša

v kateri se nahaja gostilna, v bližini
tvornice in železnice, ugodna prilika
še za kako drugo obrt.

Natančna pojasnila daje posest-
nica Rozalija Žumer, Koreška
bela št. 104, Javornik na Gorenjs-
kem.

2609-1

Kupi se že rabljen

stol za bolnika

na kolesih in peresih (Feder) z
usnjato prevlako in klosetom ali tudi

voz za bolnika

Ponudbe na upravnštvo „Slov.
Naroda“.

2542-2

Proda se

lepo posestvo

v prijaznem kraju na Dolenjskem,
blizu železniške postaje in večjega
trga. — Posestvo obsegajo čez 62 ora-
lov zemljišča, in sicer 40 oralov do-
raženega bukovega gozda, drugo
njive in travniki s poslopjem, katero
je v dobrem stanju. — Cena ugodna.
Proda se tudi brez gozda.

Več pove lastnik Alojzij Pavlin
v Trebnjem.

2551-2

Slov. tvrdke v Ljubljani.

Brivci:
Fran Zajc
brivec,
Dunajska cesta štev. 12.

Čevljarji:
Ivan Zamlijen
čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:
Josipina Herisch
zalogar čevljev čekke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

„Združeni čevljarji“
trgovina s čevljimi za gospode, dame in otroke,
Wolfsove ulice štev. 14.

Drožarji:
Drožje: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Gostilne, restavracije:
Avguštin Zajec
restavracija,
Sodniške ulice štev. 6.

Galanterijsko blago:
J. Frisch
trgovina potovnih predmetov ter usnjeno-
galanterijskega blaga,
Marijan trg štev. 3.

Fr. Iglič
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta štev. 12

Knjigarnje:
Narodna knjigarna
Zalogar papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Vrečko
trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta štev. 31.

Knjigoveznice:
Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:
M. Ph. Josip Čižmár
lekarna „pri Žlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
„pri Mariji pomagaj“,
Bežigradova cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Manufakturno blago:
Janko Češnik
„pri Češniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevec
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknem blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice štev. 1.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg štev. 10.

Franc Ksav. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franc Souvan, sin
manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22, stara Souvanova hiša.

Franc Souvan, sin
manufakturna trgovina na debelo,
Mestni trg štev. 28.

Feliks Urbanc
manufakturina trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc
zalogar na debelo z pleteninami, modnim in
drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Matej Orehek
trgovina z mešanim blagom,
zalogar modernih oblik,
Kolodvorske ulice štev. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg.

E. Skušek
modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

A. Šinkovic dediči
modna trgovina,
Mestni trg štev. 19

Katinka Widmayer
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, „pri Solncu“ za vodo.

„Pri
nizki cen!“
žargi Sv. Petra
cesta št. 2.
velika izbira raznega perila, kravat itd. in
potrebčin za krojče in šivilje.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom, manufakturo in
potrebčinami za šivilje.
Martinova cesta štev. 23.

Franc Zorec
trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Peki:

Avgust Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

Karel Žužek
pekovski mojster,
Florijanska ulica štev. 8.

Perilo:

Marija Alešovec
perilo za gospode in dame, opreme,
učilisce za šivanje perila,
Poljanska cesta štev. 22

Posojilnice:

Kmetska posojilnica
ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge
in daje posojila, Dunajska cesta štev. 17.

Obrtno pomožno društvo
r. z. z. o. z. Judovske ulice,
sprejema hranilne vloge in daje posojila.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof
slaščičarna,
Židovske ulice št. 8.

Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Tehnična pisarna
Karol Holinsky
arhitekt in mestni stavnik,
Selenburgove ulice štev. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin
stavnik
Karlovská cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Berjak & Sober
specerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger
trgovina z špecerijskim, delikatesnim
in mešanim blagom,
Martinova cesta štev. 18.

T. Mencinger
trgovina z špecerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 49.

Božidar Pavčič
trgovina z manufakturnim in špecerijskim
blagom,
Založna cesta štev. 15.

Fr. Sark
trgovina z špecerijskim blagom, delikatesni
prirediti in moko
Marija Terezija cesta št. 11 (Kolice).

Tapetniki:

Anton Obreza
tapetnik in dekorater,
Selenburgove ulice štev. 1.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapč
urar in trgovac z zlatino in srebrino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3

Usnje:

Fran Mally
trgovina z usnjem
Rešljeva cesta štev. 2.

Josip Seunig
zalogar vsakovrsnega usnja in ščevljarskih
potrebčin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.:

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice štev. 5.

F. Meršol
trgovina z drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, prediskarja.
Mestni trg štev. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec
četvrtični salon pod Trančo,
vrtnarja Karlovská cesta št. 2.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar,
Kolizejske ulice štev. 16.

Zastopstva:

Jakob Bončar
zastopnik in zalogar valjčnega mlina
Vinko Majdiča v Kranju,
Vegove ulice štev. 6.

Jakob Bončar
zastopnik in zalogar valjčnega mlina
Peter Majdič v Jaršah,
Vegove ulice štev. 6.

Železninske trgovine:

Valentin Golob
trgovina z železino in kuhinjskimi
predmet

G. AUER^{Jovič} dedičev

Ljubljana Wolfove ulice štev. 12

Ljubljana

marčno pivo
v sodcih in steklenicah.**Anton Nejedlý**

asistent južne železnice

Zorka Nejedlý rojena Blaznik

unž poročena.

Št. Peter na Krasu, dne 13. julija 1909.

2611

Modni salon za damske klobuške

P. Magdić

Ljubljana, hotel „pri Maliču“, Ljubljana

(nasproti glavne pošte)

priporoča damske klobuške v veliki izbiri oblike, cvetlice, peresa, kitničarja. Variški modeli znatno snižane cene.

Dobrevni oddelki v prvem nadstropju. 1961

Razglas.

Pri c. kr. železniško vzdrževalnem odseku, Ljubljana II. se odda za leto 1909, oziroma tudi za prihodnja leta

rezanje rastočih vrb

na železniškem zemljišču proge Ljubljana - Grosuplje - Rudolfovo - Straža in Grosuplje Kočevo v najem na podlagi pogodbe, sklenjene s c. kr. državno železniškim ravnateljstvom v Trstu.

Kolkovane ponudbe naj se vlože pri c. kr. železniško vzdrževalnem odseku Ljubljana II., Erjavčeva cesta št. 4, I. nadstropje

do 30. julija 1909.

Ravno tam se vidijo pogodbeni pogoji.

C. kr. železniško vzdrževalni odsek Ljubljana II.,

dne 10. julija 1909.

2602-1

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. maja 1909.

Odvod iz Ljubljane (Juž. žel.)

7-03 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7-28 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevo.

8-26 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin

II-40 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

-32 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevo.

3-28 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

8-23 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevo.

8-06 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Prago, Draždane, Berlin.

8-42 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na proggi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na proggi Ljubljana juž. žel., - Jesenice vsak dan).

Odvod iz Ljubljane (državno železnice):

7-28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

8-06 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

7-40 zvečer: Osebni vlak v Kamnik.

8-42 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.